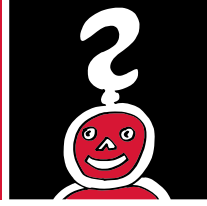
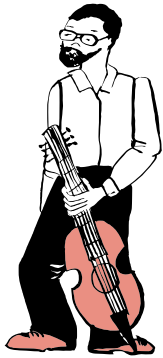

第1課

Co je to?
Čí je to?

CD1/7 クチェラさんの かぞく

これは ロマン・クチェラさんです。チェコじんです。D&Dコンピュータのしゃいんです。

これは イヴェタさんです。ロマンさんのおくさんです。スロヴァキアじんです。イヴェタさんは はいしゃです。

この おとこのこは シモンくん です。しょうがくせい です。クチェラさんの むすこ です。

この おんなのこは ヨハナちゃん です。クチェラさんの むすめ です。シモンくんの いもうと です。

この こは トマーシュちゃん です。あかちゃん です。シモンくんのおとうと です。

CD1/8 やまかわさんの かぞく

やまかわさんたちは クチェラさんたちの にほんじんの ともだちです。

やまかわしゅんすけさんは ロマンさんの かいしゃの どうりょう です。ゆきこさんの ごしゅじん です。

ゆきこさんは しゅんすけさんの おくさんです。しゅふ です。

ももこちゃん は しゅんす
けさんと ゆきこさんの
むすめ です。こうこう
せい です。

じゅんじくん は しゅんす
けさんと ゆきこさんの
むすこ です。ちゅうがく
せい です。シモンくん
の ともだち です。

Slovní zásoba k článku

かぞく	rodina	一ちゃん	zdvořilostní sufix, viz str. 33
これ	toto, viz str. 27	むすめ	dcera, dívka
は	partikule kontextová, vysl. „wa“, viz str. 23	いもうと	mladší sestra
一さん	zdvořilostní sufix, viz str. 33	こ	dítě, mládě
です	spona (zdvořilý tvar), viz str. 21	あかちゃん	miminko
チェコじん	Čech	おとうと	mladší bratr
D&Dコンピュータ	D&D Computers (název smyšlené firmy)	一たち	sufix množného čísla, viz str. 20
しゃいん	člen/zaměstnanec firmy	やまかわさんたち	Jamakawovi
おくさん	manželka, paní (zdvořilý výraz používaný o ženě někoho jiného)	クチェラさんたち	Kučerovi
スロヴァキアじん	Slovák/Slovenka	にほんじん	Japonec
はいしゃ	zubní lékař/lékařka	ともだち	kamarád, přítel
おとこのこ	chlapec, chlapeček	かいしゃ	společnost, firma
一くん	zdvořilostní sufix, viz str. 33	どうりょう	kolega, spolupracovník
しょうがくせい	školák, žák	ごしゅじん	manžel, pán (zdvořilý výraz používaný o muži někoho jiného)
の	partikule pádová určující přívlástek, viz str. 24	しゅふ	žena v domácnosti
むすこ	syn	と	a, s, viz str. 47
おんなのこ	holčička, děvčátko	こうこうせい	student/studentka střední školy (vyšší)
		ちゅうがくせい	student/studentka nižší střední školy

CD1/9

1. Odpovězte na následující otázky:

1. ロマン・クチェラさんはなにじんですか。
2. イヴェタ・クチェロヴァーさんはなにじんですか。
3. ヨハナちゃんのおとうとはだれですか。
4. シモンくんのいもうとはだれですか。
5. ゆきこさんのごしゅじんはだれですか。
6. やまかわしゅんすけさんのむすめはだれですか。

CD1/10

2. Vyslechněte si věty k článku a označte, jsou-li pravdivé, nebo nepravdivé.

1. () 2. () 3. () 4. () 5. ()

MODELOVÉ VĚTY**Zdvořilý styl**

クチェラです。Jsem Kučera.

これはつくえです。To je stůl.

ロマンさんはせんせいではありません。Roman není učitel.

イヴェタさんはチェコじんではありません。スロヴァキアじんです。Iveta není Češka. Je Slovenka.

「あれはとうきょうだいがくですか。」「はい、そうです。」 „Tamto je Tokijská univerzita?“ „Ano, je.“

あのビルはとうきょうフォーラムです。Tamta budova je Tokijské fórum.

「これはたなかさんのくるまですか。」「いいえ、ちがいます。やまかわさんのくるまです。」 „To je auto pana Tanaky?“ „Ne, není. Je to auto pana Jamakawy.“

「あれはなんですか。」「イヴェタさんのかばんです。」 „Co je tamto?“ „Ivetina taška.“

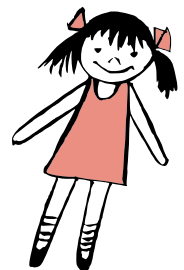
これはじゅんじくんのかばんではありませんか。Není tohle Džundžiho taška?

これはトマーシュちゃんのかばんではありません。Tohle není Tomáškův kočárek.

このにんぎょうはヨハナちゃんのです。Tahle panenka je Johanky.

Neutrální styl

ドイツじんじゃない。チェコじんだ。Nejsem Němec. Jsem Čech. / Není Němec. Je Čech.

あれはヨハナちゃんのにんぎょうだ。Tamto je Johaňčina panenka.
このひとはたなかさんのフランスじんのともだちだ。Tento
muř je francouzský pŕitel pana Tanaky.

それはクチュラさんたちのくるまじゃない。To není auto Kučerovŕch.
これはシモンくんのペンなの？ To je tvoje pero, řimone? / To je řimonovo pero?
シモンくんのおかあさんはチェコじんじゃないの？ ři-
mone, tvoje maminka není řeřka? / řimonova maminka není řeřka?
「あれはなに？」「ぎんこう。」 „Co je tamto?“ „Banka.“
あのたてものはがっこうだ。Tamta budova je řkola.

Dalří slovní zászoba

れい	pŕíklad, vzor	めざましどけい	budŕk
なにじん	(řlověk) jaké nárrodnosti	しま	ostrov
だれ	kdo	くに	země, stát
つくえ	stůl (v obŕvacím pokoji, psací)	しまぐに	ostrovní stát, ostrovní země
せんせい	učitel, profesor, doktor, mistr	かいしゃいん	zaměstnanec firmy, úředník
とうきょう	Tokio	がくせい	student
だいがく	univerzita, vysoká řkola	あした	zítřa
とうきょう だい	Tokijská univerzita	もくようび	řtvrtek
がく		ちかてつ	metro
とうきょう フォーラム	Tokijské fórum (budova)	ちず	mapa
なに, なん	co	いぬ	pes
かばん	tařka, kabela	つま	manřelka (skromný výřaz)
にんぎょう	panenka, loutka	くつ	bota, boty
えんぴつ	tuřka	きょうかしょ	učebnice
くるま	vůz, auto	たてもの	budova, dům, stavba
ほん	kniha	がっこう	řkola
はい	ano	ひと	řlověk
いいえ/いえ/いや	ne	どうぶつ	zvíře, řivořich
おかあさん	maminka (zdvořilý výřaz)	ビル	budova (moderní)
ぎんこう	banka	ペン	propiska, pero
とけい	hodinky, hodiny	ベビーカー	kočárek
		コンピュータ	počítač

SLOVNÍ DRUHY V JAPONŠTINĚ

V japonštině rozeznáváme dva typy slov – slova ohebná a slova neohebná. Obě skupiny obsahují jak slova plnovýznamová, tak slova s významy gramatickými.

Neohebná slova jsou podstatná jména, nečasovatelná přídavná jména, zájmena, pomocná jména, číslovky, numerativy, příslovce, partikule a onomatopoeia.

Ohebná slova jsou časovatelná přídavná jména, slovesa, spona a ohebné koncovky. Všechna ohebná slova se pouze časují, skloňování v japonštině neexistuje.

PODSTATNÁ JMÉNA

Japonská podstatná jména mají jen jeden tvar – nerozlišují rod, číslo ani pád. Ačkoli většinou není množné číslo vyjadřováno, v moderní japonštině existuje několik sufixů (koncovek) množného čísla, které se často pojí především s podstatnými jmény označujícími živé bytosti. Nejběžnější je sufix **たち**, např. **ひとたち**, lidé, **どうぶつたち**, zvířata, méně časté jsou sufixy **がた** a **ら**, které se objevují zejména u osobních zájmen (viz str. 38). Množné číslo může být v některých ojedinělých případech vyjádřeno i reduplikací (zdvojením) podstatného jména, např. **ひとひと**, lidé, **やまやま**, hory, a podobně. Ve znakovém zápisu se v takovém případě běžně používá tzv. opakovací znaménko **々**: **人々**, **山々**. Použití sufixů množného čísla a reduplikace je ovšem omezeno pouze na některá slova, nelze je používat nahodile. Obecně lze říci, že i když se v současné, zejména hovorové japonštině stále více projevuje tendence používat sufix **たち**, u většiny podstatných jmen není množné číslo explicitně vyjadřováno. Gramatickou funkci podstatných jmen a vztahy mezi nimi určují partikule (viz str. 23).

STAVBA VĚTY

Obvyklé uspořádání japonské věty je **PODMĚT – PŘEDMĚT – PŘÍSUDEK**. V některých případech však tento pořádek větných členů nemusí být striktně dodržován; neměnné je pouze postavení přísudku na konci věty (za ním už mohou následovat pouze modifikátory – slovesné, adjektivní i jmenné –, větné partikule a některé spojky), pořadí ostatních

větných členů může být ze stylistických důvodů někdy změněno. Velmi často je také podmět či předmět vynecháván, je-li znám z kontextu.

SPONA

Spona se řadí k pomocným slovesům, odpovídá českému slovesu „být“ ve významu „být nějaký“ či „být něco, být něčím“ a ve spojení se jmény vytváří jmenný přísudek. (Sloveso „být“ ve významu „nacházet se někde“, „existovat“ je častěji vyjadřováno slovesy いる a ある, viz str. 57.)

V neutrálním stylu má spona tvar **だ**, ve zdvořilém tvar **です** a ve formálním (psaném) projevu má složený tvar **である** (viz str. 115). Tyto základní tvary spony „být“, stejně jako základní („slovníkové“) tvary sloves, nejsou v japonštině neurčitými infinitivy. Ačkoliv je pro zjednodušení do češtiny překládáme pomocí infinitivu, správný překlad je – v případě spony **だ/です/である** – podle kontextu „jsem“, „jsi“, „je“, „jsme“, „jste“, „jsou“.

Základní tvary spony v přítomném čase

	NEUTRÁLNÍ TVAR	ZDVOŘILÝ TVAR	FORMÁLNÍ TVAR
KLADNÝ TVAR	だ	です	である
ZÁPORNÝ TVAR	ではない	ではありません ではないです	ではない

Tvary přítomného času spony (i dalších sloves) se v japonštině používají rovněž pro vyjádření budoucího času, pro který v japonštině neexistuje samostatný tvar.

Pozor na výslovnost slabiky **は** v záporných tvarech spony – vzhledem k tomu, že se zde jedná o partikuli **は** (viz dále), vyslovujeme tuto slabiku jako „wa“, tj. „de wa nai“, „de wa arimasen“. Ve výše uvedených tvarech lze tuto partikuli posilující zápor vynechat.

Neutrální tvary spony používá mluvčí obvykle při neformálních příležitostech, např. je-li věta adresována rodinným příslušníkům, přátelům či dětem. V takovém případě se tento tvar často pojí s některou větnou partikulí, např. **よ** (viz str. 44). Neutrální tvary jsou někdy používány také v neosobním písemném projevu, např. při vyplňování formulářů. V novinových článcích, odborném textu apod. se však častěji používá formální tvar **である** (viz str. 115). V ostatních případech se používají zdvořilé tvary spony.

ほん だ 。	ほん です 。	Je to kniha.
たなかさん だ 。	たなかさん です 。	Je to pan Tanaka.
とけい だ 。	とけい です 。	Jsou to hodinky.

ほん ではない。

ほん ではありません。

たなかさん ではない。

ほん ではないです。

Není to kniha.

たなかさん ではありません。

とけい ではない。

たなかさん ではないです。

Není to pan Tanaka.

とけい ではありません。

とけい ではないです。

Nejsou to hodinky.

Při běžné konverzaci se často místo tvaru では používá zkrácený tvar じゃ:

ほん じゃない。

ほん じゃありません。

Není to kniha.

たなかさん じゃない。

たなかさん じゃありません。

Není to pan Tanaka.

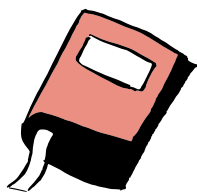
3. Tvořte věty podle obrázků a převádějte je do záporu podle vzoru:

れい:

ほん です。Je to kniha.

⇒

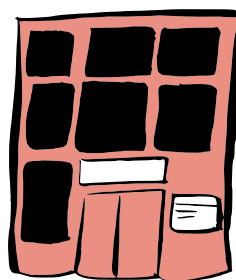
ほん ではありません。Není to kniha.

2.

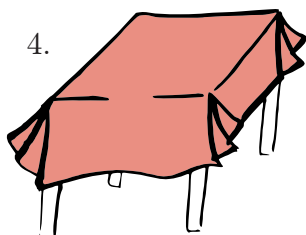
3.

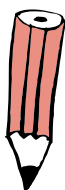
1.

4.

6.

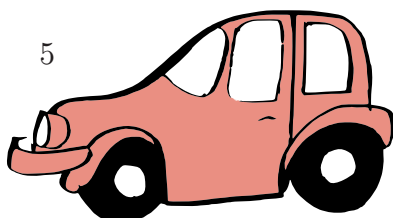

8.

9.

5.

7.

4. Věty z předchozího cvičení převedte do neutrálních tvarů kladných i záporných.

れい:ほん です。⇒ほん だ。ほん ではない。

PARTIKULE

Partikule jsou gramatické částice, které v japonštině určují a vymezují vztah mezi jednotlivými větnými členy. Podle funkce je rozdělujeme na pádové, kontextové a větné.

Pádové partikule následují vždy za jménem (tj. za podstatným jménem, zájmenem, pomocným jménem apod.) či jmennou frází, k nimž se vztahují, a určují vztahy mezi jmény (vztah přívlastkový) nebo mezi jmény a slovesy (vztah podmětový, vztah předmětový atd.). Mnohé z nich mají zároveň obdobnou funkci jako naše předložky.

Kontextové partikule vymezují větné vztahy v rámci kontextu.

Větné partikule následují za přísudkem a modifikují význam celé věty.

KONTEXTOVÁ PARTIKULE は

Partikule **は** označuje tzv. téma věty, tj. úsek promluvy se známým nebo předvídatelným obsahem. Mluví tuto partikuli použije tehdy, je-li osoba či věc, o níž hovoří, posluchači známa z dřívějšíka či vyplývá-li její znalost z kontextu promluvy. Partikule **は** se vyskytuje také ve všeobecných tvrzeních (např. **にほん は** **しまぐに** **です**. Japonsko je ostrovní stát.). V pozici za jménem vytváří partikule **は** kontextově vázanou část promluvy, která je z mluvnického hlediska často podmětem; v určitém kontextu ale může tato partikule stát i za jinými větnými členy (viz str. 163).

Partikule **は** má historicky podmíněné čtení – zapisuje se sice pomocí slabiky „ha“, ale vyslovuje se jako „wa“.

たなかさん **は** かいしゃいん です。

Pan Tanaka je zaměstnanec firmy.

くみこちゃん **は** がくせい です。

Kumiko je studentka.

ほんださん **は** せんせい です。

Pan Honda je učitel.

イヴェタさん **は** はいしゃ です。

Iveta je zubní lékařka.

トマーシュちゃん **は** あかちゃん です。

Tomášek je miminko.

あした **は** もくようび です。

Zítřejší (bude) čtvrtek.

ヨハナちゃん **は** おんなのこ だ。

Johanka je holčička.

ロマンさん **は** チェコじん だ。

Roman je Čech.

シモンくん **は** こうこうせい ではありません。 Šimon není středoškolák.

ロマンさん は はいしゃ じゃありません。
イヴェタさん は チェコじん じゃないです。

Roman není zubní lékař.
Iveta není Češka.

やまださん は スロヴァキアじん ではない。
ヨハナちゃん は しょうがくせい じゃない。

Pan Jamada není Slovák.
Johanka nechodí na základní školu.

5. Říkejte, kdo je kdo:

1.

イヴェタさん
はいしゃ

ももこちゃん
こうこうせい

2.

3.
ヨハナちゃん
おんなのこ

4. じゅんじくん
ちゅうがくせい

5.

ロマンさん
かいしゃいん

6.

ゆきこさん
しゅふ

シモンくん
しょうがくせい

7.

8.

しゅんすけさん
かいしゃいん

トマーシュちゃん
あかちゃん

9.

PÁDOVÁ PARTIKULE の

Pádová partikule の vytváří ze jmenného výrazu, za nímž následuje, přívlastek. Ten se do češtiny překládá přídavným jménem (u živých bytostí přídavným jménem přivlastňovacím) nebo genitivem.

ちかてつ の ちず
たなかさん の ほん

mapa metra
kniha pana Tanaky, Tanakova kniha

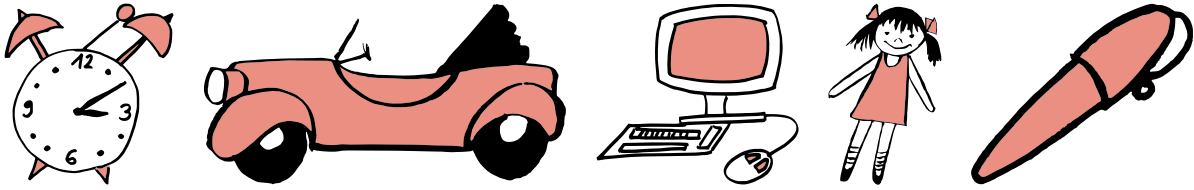
ヨハナちゃん の にんぎょう です。
ほんださん の いぬ です。

Je to Johačina panenka.
Je to pes pana Hondy.

ロマンさん の おとうと は がくせいだ。
りかさん の おかあさん は はいしゃ じゃない。Maminka Riky není zubařka.

Romanův mladší bratr je student.

V případě, že se jedná o vlastnictví nějaké věci, může partikule の také zastupovat řízený člen.

めざましどけい は やまかわさん の です。
くるま は うえだ せんせい の です。
コンピュータ は ロマンさん の ではありません。

Budík je pana Jamakawy.
Auto je profesora Uedy.
Počítač není Romanův.

にんぎょう は ヨハナちゃん の だ。
ペン は シモンくん の じゃない。

Panenko je Johanky.
Pero není Šimonovo.

Partikule の může spojovat i více než dva členy jmeného výrazu.

とうきょう の ちかてつ の ちず mapa tokijského metra

Partikule の se používá také v přístavkových spojeních, zvláště při představování osob, kde první podstatné jméno blíže určuje představovanou osobu.

つま の イヴェタ moje žena Iveta
ともだち の たなかくん přítel Tanaka

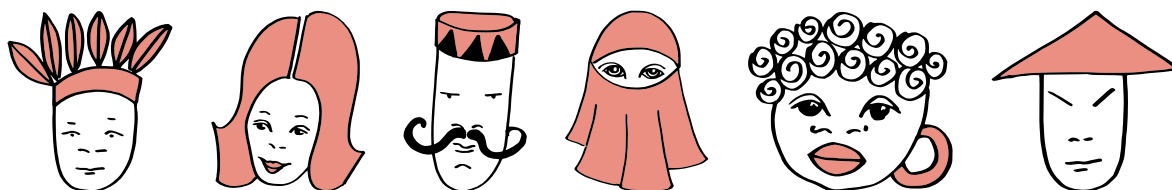
V ustálených spojeních se partikule の vynechává: とうきょうだいがく Tokijská univerzita (název školy), ale とうきょう の だいがく tokijská univerzita, tokijské univerzity

NÁRODY A NÁRODNOSTI

チェコ	Česko	スロヴァキア, スロバキア	Slovensko
ドイツ	Německo	ポーランド	Polsko
オーストリア	Rakousko	ハンガリー	Maďarsko
フランス	Francie	スペイン	Španělsko
イタリア	Itálie	スイス	Švýcarsko
ベルギー	Belgie	オランダ	Holandsko
ロシア	Rusko	イギリス	Velká Británie
ウクライナ	Ukrajina	ブルガリア	Bulharsko
アメリカ	USA/Amerika	カナダ	Kanada
オーストラリア	Austrálie	ニュージーランド	Nový Zéland
ちゅうごく	Čína	にほん, にっぽん	Japonsko
インド	Indie	タイ	Thajsko
かんこく	Jižní Korea	きたちょうせん	Severní Korea
ベトナム	Vietnam	ビルマ	Barma

Pro Spojené státy a Anglii se též používají japonské výrazy **べいこく**, USA, a **えいこく**, Anglie. Názvy národností se tvoří nejčastěji připojením znaku pro člověka k názvu země, znak 人 (ひと) se v těchto spojeních vždy čte sinojaponsky, tedy **じん**: チェコじん, Čech/Česka, スロヴァキアじん, Slovák/Slovenka, イギリスじん, Angličan/Angličanka, アメリカじん, Američan/Američanka, にほんじん, Japonec/Japonka. Ve zdvořilé řeči se k názvu země připojuje pomocí partikule の slovo **かた** („osoba“): チェコのかた, Čech/Česka, スロヴァキアのかた, Slovák/Slovenka, イギリスのかた, Angličan/Angličanka, アメリカのかた, Američan/Američanka, にほんのかた, Japonec/Japonka. Názvy jazyků se tvoří připojením slova **ご** („jazyk“, „řeč“): チェコご, čeština, スロヴァキアご, slovenština, にほんご, japonština; pro angličtinu se používá výraz **えいご**.

たなかさんは **にほんじん** です。
 イヴェタさんは **スロヴァキアじん** です。
 リーさんは **イギリスじん** です。
 ロマンさんは **チェコじん** です。
 フランソアさんは **スイスじん** ではありません。
フランスじん です。

Pan Tanaka je Japonec.
 Iveta je Slovenka.
 Lee je Angličan.
 Roman je Čech.
 François není Švýcar.
 Je Francouz.

しゅんすけさんは **かんこくじん** ではありません。
にほんじん です。

Šunsuke není Jihokorejec.
Je Japonec.

マルゴルザータちゃんは **ポーランドじん** だ。
ラーフさんは **オーストリアじん** じゃない。
ドイツじん だ。

Małgorzata je Polka.
Ralf není Rakušan.
Je Němec.

6. Říkejte podle vzoru, kdo je a není jaké národnosti.

れい: ほんださん, チェコじん/**にほんじん** ⇒ ほんださんはチェコじんじゃありません。にほんじんです。Pan Honda není Čech. Je Japonec.

1. クチェラさん, オーストリアじん/**チェコじん**
2. ヴェロニカちゃん, スロヴァキアじん/**ポーランドじん**
3. ジョンソンさん, オーストラリアじん/**イギリスじん**
4. マリアさん, スペインじん/**イタリアじん**
5. ヴラドくん, チェコじん/**スロヴァキアじん**
6. デルフィンちゃん, カナダじん/**フランスじん**
7. ミラーさん, アメリカじん/**ドイツじん**
8. リーくん, イギリスじん/**アメリカじん**

UKAZOVACÍ A TÁZACÍ ZÁJMENA

V japonštině rozlišujeme ukazovací a tázací zájmena samostatná a nesamostatná.

Samostatná zájmena

これ	toto, tohle
それ	to, tamto
あれ	tamto
どれ	co, který (z více než 2 možností)

Nesamostatná zájmena

この ほん	tato kniha
その ほん	ta kniha
あの ほん	tamta kniha
どの ほん	která kniha

Zájmenný základ **こ** se používá tehdy, patří-li to, o čem se mluví (referent), k osobě mluvčího; v případě, že mluvčí a posluchač stojí vedle sebe, ukazuje tato předpona na něco, co je v dosahu obou dvou.

Zájmenný základ **そ** se používá v případě, je-li referent v dosahu posluchače; stojí-li mluvčí a posluchač vedle sebe, používá se tehdy, když je referent mírně vzdálen oběma.

Zájmenný základ **あ** ukazuje na referent vzdálený mluvčímu i posluchači.

Zájmenný základ **ど** se používá při vytváření tázacích zájmen.

Samostatná ukazovací a tázací zájmena stojí ve větě samostatně.

これ は きょうかしょ です。	Tohle je učebnice.
あれ は きょうかしょ ではありません。	Tamhleto není učebnice.
これ は ヨハナちゃん の にんぎょう です。	Toto je Johancina panenka.
それ は クチェラさん の コンピュータ です。	To je počítač pana Kučery.
これ は ほん だ。	Toto je kniha.
あれ は やまだくん の くるま だ。	Tamto je Jamadovo auto.
それ は ゆきこさん の かばん じゃない。	To není taška Jukiko.

Nesamostatná ukazovací a tázací zájmena se pojí s podstatnými jmény, nemohou se vyskytovat samostatně a nepojí se s partikulemi.

この くるま	toto auto	その ぎんこう	ta banka
あの おんなのこ	tamta holčička	どの かばん	která taška
あの かた は ほんださん です。	Tamtén pán je pan Honda.		
この にんぎょう は ヨハナちゃん の です。	Tato panenka je Johancina.		
その コンピュータ は クチェラさん の だ。	Ten počítač je pana Kučery.		
この かばん は ゆきこさん の じゃない。	Tahle taška není Jukiko.		

Následující tázací zájmena mají pouze samostatné tvary:

なに, なん co / používá se při ptaní na věci a zvířata (tvar **なん** se používá například před sponou či před partikulí の)

どちら který ze dvou / používá se při ptaní na věci, zvířata i osoby (hovorový tvar je **どっち**)

だれ kdo / používá se především, ptáme-li se na třetí osobu, která není při rozhovoru přítomna, a v neformálních situacích

どなた kdo / tvar, který se používá často ve zdvořilé řeči, pokud osoba, na niž se ptáme, je přítomna.

Tázací zájmena, která mají jen samostatný tvar, se připojují k podstatným jménům pomocí partikule の.

なんのほん
だれのくるま
どなたのおくさん

jaká kniha („co za knihu“, „jaký druh knihy“)
čí auto
čí manželka

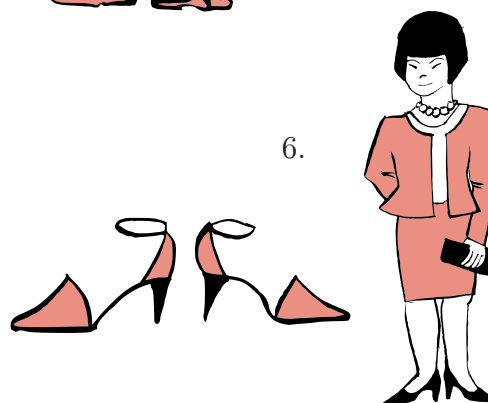
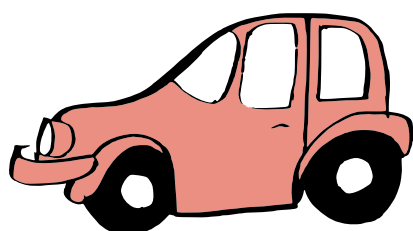
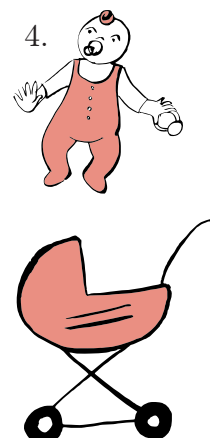
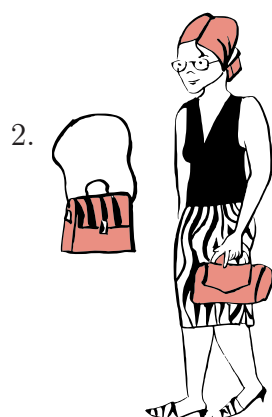
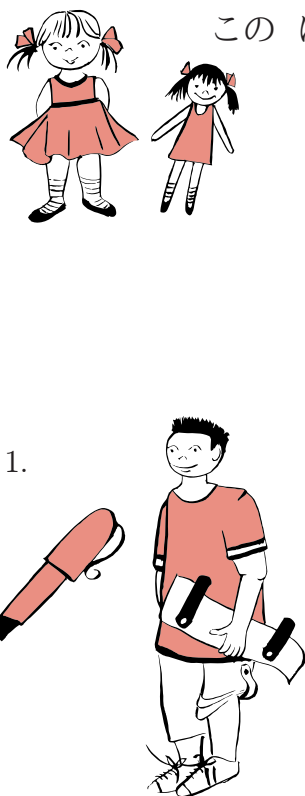
7. Čtěte a překládejte:

1. あれはほんではありません。2. これはとうきょうのちかてつのちずです。3. それはなかださんのくるまです。4. これはクチェラさんのほんです。5. それはももこちゃんのにんぎょうではありません。6. あのくつはほんださんのです。7. あのかばんはたなかさんのではありません。8. それはやまかわさんのペンです。9. このめざましどけいはうえださんのです。

8. Říkejte podle vzoru, čí co je:

れい: これはヨハナちゃんのにんぎょうです。Toto je Johančina panenka.
このにんぎょうはヨハナちゃんのです。Tato panenka je Johanky.

TÁZACÍ PARTIKULE か

Větná partikule か vytváří z věty oznamovací větu tázací. Přítomnost partikule か přitom neovlivňuje pořádek slov ve větě. V neutrálním stylu se partikule か objevuje zpravidla jen za některými významovými slovesy, ve vazbě se sponou se příliš nepoužívá. Pokud se partikule か v takové větě přesto vyskytne, spona だ (nikoli však です) se před ní vynechává.

それは シモンくんの ほん です か。	To je Šimonova kniha?
これは ほんださんの とけい です か。	Toto jsou hodiny pana Hondy?
あの えんぴつ は ヨハナちゃんの です か。	Tamta tužka je Johaččina?
これは じゅんじくんの ペン ではありません せん か。	Tohle není Džundžiho pero?
その かばん は イヴェタさんの じゃないです か。	Tahle taška není Ivetina?
たなかさんは にほんじん です か。	Je pan Tanaka Japonec?
あの かた は ほんださん です か。	Je tamta žena paní Hondová?

Partikule か se často objevuje ve spojení s tázacími zájmeny. Tázací zájmena však nemají konkrétní obsah, takže se nemohou stát tématem věty, a nepojí se tudíž s partikulí は.

これは なん です か。	Co to je?
あの ひとは だれ です か。	Kdo je tamten člověk?
たなかさんは どなた です か。	Kdo (z vás) je pan Tanaka?
ほんださんの くるま は どれ です か。	Které je vaše auto, pane Hondo?
その かばん は だれ の です か。	Které auto je pana Hondy?
シモンくんの ペン は どれ ですか。	Čí je ta taška?
なんの ほん です か。きょうかしょ です。	Které pero je Šimonovo?
どの ほん です か。あの ほん です。	Co je to za knihu? Je to učebnice.
	Která je to kniha? Je to tamta kniha.

V hovorové japonštině se však partikule か ve spojení s tázacími zájmeny často vynechává. To, že se jedná o otázku, je patrné ze stoupavé intonace; pro zápis hovorové otázky se používá otazník. Časté jsou také nedokončené otázky, v nichž mluvčí přísudek a někdy i další část věty vynechá, pokud je smysl otázky jasný z kontextu.

クチェラさんは チェコじん です。	Pan Kučera je Čech.
クチェラさんの おくさま は?	A manželka pana Kučery?

はい。

Ano.

いや、そう じゃない。

Ne, není to tak.

いや、ちがう。

Ne, je to jinak.

9. Tvořte otázky podle vzoru a odpovídejte kladně.

れい: やまかわさん/にほんじん ⇒

やまかわさん は にほんじん です か。Je pan Jamakawa Japonec?

はい、そう です。Ano, je.

1. シモンくん/おとこのこ	5. これ/にほんご の じしょ
2. スミスさん/アメリカじん	6. イヴェタさん/スロヴァキアじん
3. その とけい/じゅんじくんの	7. ももこさん/こうこうせい
4. あのたてもの/ぎんこう	8. たなかさん/せんせい

10. Tvořte otázky podle vzoru a odpovídejte záporně.

れい: クチェラさん, にほんじん/チェコじん ⇒

クチェラさん は にほんじん です か。Je pan Kučera Japonec?

いいえ、ちがいます/そう ではありません。Ne, není.

クチェラさん は にほんじん ではありません。Pan Kučera není Japonec.

チェコじん です。Je Čech.

1. ヨハナちゃん, おとこのこ/おんなのこ
2. あのじしょ, にほんご の じしょ/えいご の じしょ
3. このかた, アメリカじん/イギリスじん
4. ロマンさん, スロヴァキアじん/チェコじん
5. あのとけい, たなかさんの/うえださんの
6. じゅんじくん, こうこうせい/ちゅうがくせい
7. このたてもの, ぎんこう/ホテル
8. ほんださん, せんせい/がくせい

11. Ptejte se, či to je:

れい: この かばん/ロマンさん ⇒

この かばん は ロマンさんの です か。Je tahle taška Romanova?

1. あの ベビーカー/トマーシュちゃん	4. その くつ/イヴェタさん
2. この えいご の ほん/ロマンさん	5. その じしょ/じゅんじくん
3. あの くるま/たなかさんの ともだち	6. この にんぎょう/ヨハナちゃん

12. Přeložte do japonštiny:

1. Je pan Jamakawa Čech? Ne, není. Je Japonec. Pan Kučera je Čech. 2. Co je tohle? To je japonská kniha (kniha v japonštině). Je to Šunsukeho japonská kniha. 3. Toto je stůl. Je to Šimonův stůl? Ne, není. Je to stůl pana Kučery. 4. Tamten člověk není Američan. Je to Brit. 5. Je Iveta Češka? Ne, Iveta je Slovenka. 6. Co je to? To je auto. Čí je to auto? Je pana Tanaky. 7. Jsem zaměstnanec firmy. Nejsem student. 8. Momoko není studentka nižší střední školy. Je studentka (vyšší) střední školy.

SUFFIXY ZA JMÉNY

Pokud v japonštině oslovujeme druhou osobu nebo mluvíme-li o třetí osobě, je obvyklé připojit za jméno sufix **さん**, který do češtiny překládáme podle kontextu jako pán, paní či slečna: **ほんださん** pan Honda, paní Hondová, slečna Hondová.

V uctivé japonštině a často také v dopisech je ve stejném významu používán uctivý sufix **さま**. Pro mladé muže či chlapce se často používá sufix **くん**, který do češtiny obvykle nepřekládáme: **ほんだくん** Honda; v současné době se v některých firmách sufix **くん** někdy používá i při oslovování mladých žen. Běžný je také sufix **ちゃん**, který se nejčastěji používá u jmen dětí, ale mnohdy se připojuje i ke jménům dospělých, zvláště při oslovování dívek, někdy i žen. Do češtiny lze při překladu využít zdvořilou formu: **ヨハナちゃん**, Johanka. I když Japonci ve většině případů při oslovování sufix za jméno připojují, v důvěrném styku není zcela neobvyklé ani oslovování vlastním jménem bez sufixu. Jméno či příjmení bez sufixu se také používá tehdy, mluvíme-li o třetí osobě, která je nám blízká, s někým cizím – např. o dětech, o sourozencích, v některých případech i o spolupracovnících, kamarádech apod.